

ΘΕΑΤΡΟ

Η γαλλική Ιστορία, ανθρώπινη και κοντινή

26.06.2017, 06:19 | Ετικέτες: [Γαλλία](#), [Ιστορία](#), [επανάσταση](#), [φεστιβάλ](#)

Συντάκτης: Γρηγόρης Ιωαννίδης

Για να ξεκολλήσουμε για λίγο από την Πειραιώς και να απλώσουμε το σεντόνι του Φεστιβάλ μας μέχρι τις άκριες της πόλης -είναι εξάλλου ένα από τα ζητούμενα του φετινού προγράμματός του-, λέω να στραφούμε αυτή τη φορά στη νέα παραγωγή της ODC και της Ελλης Παπακωνσταντίνου, που παρουσιάστηκε στον αληθινά θαυμάσιο καθιερωμένο χώρο του Παλαιού Ελαιουργείου της Ελευσίνας.

Πρόκειται για νέο βήμα στη δουλειά της ομάδας -την έχουμε συνδέσει με τον χώρο του Βυρσοδεψείου-, στην ίδια κατεύθυνση της αδιάκοπης ανησυχίας και αναταραχής της ως προς τον τόπο, τον τρόπο και το νόημα της τέχνης της.

Κατά την άποψή μου μάλιστα, αυτή η τελευταία παραγωγή, η *«Λουιζέττα: Το καμαρίνι μιας Επανάστασης»*, μπορεί να θεωρηθεί από τις πιο αξιόλογες καταθέσεις, από τις πιο δημιουργικές μέχρι σήμερα δουλειές της.

Κι αυτό όχι τόσο ως ολοκληρωμένη ή άρτια από μόνη της επαγγελματική εργασία, αλλά ως απόπειρα επιστροφής στην πρώτη αθωότητα του καλλιτέχνη, πίσω στα βασικά της αληθινής δημοκρατίας (με το θέατρο καταμεσής της αγοράς), στην τέχνη που συναντά από τη μια την αθωότητα του νέου βλέμματος κι από την άλλη την ανάγκη αυτοκριτικής και αυτοκάθαρσης.

Κατά τ' άλλα είναι μια παράσταση σαν αυτές στις οποίες η ODC Ensemble και η Παπακωνσταντίνου μάς έχουν συνηθίσει: στην ουσία της αταξινόμητη, πολυμεσική, πολυτοπική και πολυσύνθετη.

Περιπατητική, ενεργητική και επιμελώς ανεπεξέργαστη. Ωστόσο, αν μου ζητούσατε να την κατατάξω κάπως και με κάποιον τρόπο, θα την τοποθετούσα ανάμεσα στις πρόσφατες δουλειές του ελληνικού θεάτρου στον χώρο του λεγόμενου «θεάτρου για τους νέους».

Ναι, υπάρχει κάποιος σημαντικός παράγοντας στη «Λουιζέττα» που κάνει την παράσταση να απευθύνεται πρώτα από όλους στους ίδιους τους συντελεστές της και ύστερα να διοχετεύει την ποιότητά τους στους θεατές: είναι η συνεργασία της επαγγελματικής ομάδας των ηθοποιών με ένα από τα χαρισματικά σχολεία της Ελευσίνας, και μάλιστα με τους μαθητές που διαθέτουν τα προσόντα ώστε να οδηγήσουν την ομάδα πρώτα και ύστερα εμάς τους θεατές κοντά στο νόημα της παράστασης: Οι όροι μιας επανάστασης οφείλουν να γίνουν,

από λέξεις, βίωμα και πράξη.

«Λουιζέττα» λοιπόν, ως γνωστόν, είναι ο μαύρος ευφημισμός που ο Μαρά επινόησε κάποτε για την γκιλοτίνα, όταν αυτή έφτασε μέχρι τον λαιμό του βασιλιά της Γαλλίας, στο όνομα της Επανάστασης και το αίμα της.

Ανάμεσα στην επιφάνεια αυτής της ιστορίας και στα παρασκήνιά της μεσολαμβάνω, ας θυμόμαστε, κι άλλα πολλά, τα οποία καθόρισαν την εξέλιξη της αστικής δημοκρατίας και κατ' επέκτασιν της ίδιας της ευρωπαϊκής συνείδησης περισσότερο κι από αυτήν ακόμα την Επανάσταση. Καθώς η ιστορική Επανάσταση ολισθαίνει από τη μια στην τρομοκρατία και την οχλοκρατία κι από την άλλη στη στείρα αφήγηση, το ζήτημα -όπως μας καλεί η παράσταση να δούμε- είναι να εμπεδώσουμε ξανά τα υλικά της ως κίνητρο για ειλικρινή ελευθερία, πλήρη ισότητα και συνειδητή αδελφότητα.

Εντάξει, το ξέρω, αυτά όλα είναι πια εξαιρετικά επεξεργασμένα από το θέατρο, δραματουργικά και σκηνικά, από τον Μπίχνερ μέχρι τη Μνουςκίν και τον Μπρουκ, ώστε κάθε νέα σκηνική τους εξέταση να ενσωματώνει αναγκαστικά και να προκαλεί μια σύγκριση αρκετά μειονεκτική.

Εδώ όμως στην Ελευσίνα, μαζί με όλο το μετα-πρωτοποριακό φορτίο, υπάρχει και κάτι άλλο μικρό και ουσιώδες: ένα λαϊκό θέατρο -διαλαλείται από ντελάλη στην αρχή- το οποίο ενσωματώνει το γύρισμα κάποιας κινηματογραφικής παράστασης για τη Γαλλική Επανάσταση, η οποία -με τη σειρά της- κρατάει για καβάτζα ένα δικό της θέατρο και καμαρίνι στην άκρη.

Μα ας δούμε την ίδια τη σκηνή: Ένα κινηματογραφικό συνεργείο κάθεται στα αριστερά μας και με τη συνδρομή της βοηθού του ρυθμίζει τα καθέκαστα του γυρίσματος - κάποια στιγμή θα ζητήσει και τη δική μας συνδρομή για να ζωντανέψουμε το κοινό της Γαλλικής Εθνοσυνέλευσης.

Οι επαγγελματίες ηθοποιοί της ομάδας (Adrian Frieling, Αναστασία Κατσιναβάκη, Δάφνη Μαρκάκη, Αντώνης Πριμηκύρης, Αλκηστis Πολυχρόνη, Ρόζα Προδρόμου και Θοδωρής Σκυφτούλης) συνεργάζονται με την ομάδα των μαθητών του Ειδικού Επαγγελματικού Γυμνασίου της Ελευσίνας, για να χτίσουν από κοινού μια αόρατη δραματουργία που άλλοτε επιμένει στο συγκεκριμένο, άλλοτε παρουσιάζει «μαθητικά» σαν σχολική γιορτή τη Γαλλική Επανάσταση, κι άλλοτε διακόπτεται από παρεμβάσεις του «σκηνοθέτη» και της ομάδας του.

Υπάρχουν στην παράσταση ακόμη ζωντανά τραγούδια και μουσική, βιντεο-προβολές, επεισόδια που παρεμβάλλονται πίσω από τη σκηνή και στο περιθώριό της, στη στέγη και στα παράθυρα των γειτονικών κτιρίων, πολλές παραπομπές σε βιβλία και λόγους πολιτικών, όπως και αρκετά «κρυφακούσματα» σε ένα τροχόσπιτο, στα δεξιά μας, στο οποίο οι επαγγελματίες κρατούν το καμαρίνι τους.

Με αυτόν τον τρόπο στην παράσταση των ODC βρισκόμαστε σε ένα περίεργο βύθισμα της αρχικής εικόνας σε ολοένα και πιο ανθρώπινες, κοντινές και απτές αποκαλύψεις για το τι σημαίνει αληθινά σήμερα η λέξη «Επανάσταση».

Είναι μια ηρωική και επετειακή στιγμή; Κούφια λόγια;

Μύθος; Κάθε ένα από τα επιμέρους επεισόδια στο τρίπτυχο της «ελευθερίας, ισότητας, αδελφότητας» επιδέχεται μια μελοδραματική εκδοχή (από τους επαγγελματίες-ηθοποιούς), μια δεύτερη, πιο αθώα αλλά και πιο αφελή σχολική επίδειξη (από τους μαθητές) και μια τρίτη-τελευταία, παρασκηνιακή, παραπέρα απομυθοποίησης στο τροχόσπιτο.

Πίσω ωστόσο από τις εικόνες και τις λέξεις, ζητούμενο είναι να μεταφέρουμε το νόημα της Επανάστασης στη ζωή και στην πολιτεία μας.

Είναι ποτέ δυνατόν αυτό να γίνει; Κάποια στιγμή, λίγο πριν από το τέλος, η παράσταση μας ζητάει να σηκωθούμε από τις θέσεις μας και να μεταφερθούμε λίγο πιο κει, σε ένα υπέροχο φυσικό σκηνικό του Ελαιουργείου, με τους άγρια ποιητικούς όγκους των φωτισμένων Τσιμέντων να υψώνουν στο βάθος το φόντο. Εκεί βρίσκεται η απάντηση.

Οχι ακριβώς στην «Ιστορία», αλλά στην εικόνα του ανθρώπου να ζητάει τον Ηλιο της Δικαιοσύνης, ναιώθει την ανάγκη της αγάπης και της αδελφότητας και να αγωνίζεται για ισότητα.

Κι αυτό κάνει η Τέχνη του. Με την ποίηση και τον χορό προτείνει αντί της «Λουιζέττας» να προστεθεί κι η αγκαλιά στα όπλα της Επανάστασης.

Ετσι, όταν η ίδια ομάδα των νέων παιδιών περνά πάλι από μπροστά μας στο φινάλε, δεν είναι πια οι βασιλιάδες κι η Αυλή, ο λαός κι οι ηγέτες ή οι μαθητές ενός ειδικού σχολείου.

Είναι μέλη της ίδιας πόλης, που κουβάλησαν για χάρη μας τα χαρίσματα και τους τρόπους τους για να μιλήσουν. Και σημείωσαν ανάμεσα σε πολλά άλλα το πλέον σημαντικό: η Επανάσταση είναι αθώα.

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΕΠΙΣΗΣ:

Θέατρο στο Μικρό Χρηματιστήριο και την Αγγλικανική Εκκλησία

Ανεξάρτητα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης Α.Ε.
Κολοκοτρώνη 8, 10561 Σύνταγμα
Τηλ: [+30 21 110-45-000](tel:+302111045000)
Φαξ: [+30 21 110-45-175](tel:+302111045175)
Email: contact@efsyn.gr

© 2018 Εφημερίδα των Συντακτών
Site by WDM

Μέλος της